

Степаненко Н.О., к.е.н., доцент кафедри політичної економії ХНЕУ ім.Семена Кузнеця

Степаненко В.О., к.е.н., доцент кафедри політичної економії ХНЕУ ім.Семена Кузнеця

Екологічна складова сталого розвитку підприємства

Вирішення проблем довкілля починається всередині держави, однак не можливе без спільних міжнародних зусиль. Проте міжнародна співпраця навряд чи буде можливою, якщо країна сама не зробить певних внутрішніх кроків. Екологічна політика в Україні централізована на державному рівні та на рівні підприємства і, як наслідок, суспільство та держава не поділяють відповідальності за погіршення стану довкілля, скорочення тривалості життя та погіршення здоров'я населення. Теорія і практика показали, що екологічна складова є невід'ємною частиною людського розвитку. В основі діяльності Підвищення продуктивності праці відбувається безперервно з розвитком людства на всіх етапах цього розвитку в міру накопичення досвіду, знань, розкриття законів природи і їх застосування. Водночас перехід до інформаційного суспільства - економіки нематеріальних потоків фінансів, інформації, повідомлень, інтелектуальної власності - призводить до так званої дематеріалізації господарської діяльності. Питома енергоємність господарської діяльності продовжує знижуватися, хоча загальне енергоспоживання росте.

З екологічної точки зору, сталий розвиток повинен забезпечувати цілісність біологічних і фізичних природних систем. Особливе значення має життєздатність екосистем, від яких залежить глобальна стабільність усієї біосфери. Більше того, поняття «природних» систем і ареалів мешкання можна розуміти широко, включаючи в них створене людиною середовище, таке як, наприклад, місто. Основна увага відводиться збереженню здатностей до самовідновлення і динамічної адаптації таких систем до змін, а не збереження їх в деякому «ідеальному» статичному стані. Деградація природних ресурсів, забруднення довкілля і втрата біологічного різноманіття скорочують здатність екологічних систем до самовідновлення.

Для того, щоб жити гідно, згідно з екологічною економікою, люди повинні навчитися більше відчувати біоцентричну перспективу і поводитися

з іншими нашими біологічними побратимами на основі поваги і справедливості.

Проте екологічні товари, що за своєю природою мають довгостроковий характер, зазвичай не беруть участь у ринковій торгівлі (ніхто не володіє повітрям або водою) і інформація відносно їх внеску в добробут індивіда практично відсутня. На сьогодні екологічні податки підприємств у складі вітчизняної податково-бюджетної системи репрезентовані рентними платежами, платою за землю, збором за геологорозвідку, платежами за спеціальне використання природних ресурсів і екологічним податком, які є загальнодержавними обов'язковими платежами. До загальнодержавних екологічних платежів в Україні належать: плата за спеціальне використання природних ресурсів; користування надрами; спеціальне водокористування; спеціальне використання лісових ресурсів.

Варто виокремити такі елементи фінансово-економічної системи природоохоронної діяльності, що формуються в умовах переходу до ринкових відносин [1]: Платність природокористування; система економічного стимулювання природоохоронної діяльності; плата за забруднення навколишнього природного середовища; Створення ринку природних ресурсів; удосконалення ціноутворення з урахуванням екологічного фактора; екологічні фонди; екологічні програми; продаж прав на забруднення; екологічне страхування.

З метою ефективного використання коштів на природоохоронні заходи необхідно утворити такі фінансові інститути, як державні та недержавні фонди охорони навколишнього природного середовища, створення спеціалізованих екологічних аукціонів, системи екологічної сертифікації та екологічного страхування.

Література: 1. Зеркалов Д. В. Проблеми екології сталого розвитку: [Електронний ресурс] : Монографія. – К.: Основа, 2013. – 430 с. 2. Міщенко В., Данилишин Б. Природноресурсна рента і рентна політика в Україні // Економіка України. – № 12. – 2013. – С. 4–14. 3. Луніна І. Податкова політика України у контексті створення умов для економічного зростання // Економіка України. – № 9. – 2014. – С. 37–39.